

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PRIPOROČILA ZA IZDELAVO BIOVARNOSTNEGA NAČRTA NA PODLAGI SMERNIC ZA IZVAJANJE SPLOŠNIH BIOVARNOSTNIH UKREPOV V REJAH ŽIVALI

Barbara Kralj KGZS - Zavod Celje, Jasmina Slatnar - KGZS Zavod Ljubljana,
Matej Lončar - KGZS Zavod Ljubljana

Pripravili člani strokovne skupine za prašičerejo, govedo in drobnico

1

Smernice za izvajanje splošnih biovarnostnih ukrepov v rejah živali

- **Izvajalci dejavnosti (rejci)** ste **odgovorni za zdrave živali** in za **biološko zaščito**
- Vsak rejec mora izvajati **biovarnostne ukrepe**, ki morajo biti učinkovito **prilagojeni reji** glede na namen živali
- Vse ukrepe biovarnosti, ki jih izvaja rejec, so dolžni **upoštevati in izvajati vsi, ki obiskujejo obrate z živalmi**, ne glede na to, ali so **občasni obiskovalci** ali pa vstopajo kot **uradne osebe**
- Ukrepi veljajo **za vse reje živali**, ne glede na velikost reje, njeno strukturo ali namen

2

3 skupine ukrepov v smernicah

1. Pogoji nastanitvenih prostorov za živali in pripadajočih stranskih prostorov
2. Upravljavski postopki v rejah živali
3. Postopki z živalmi

3

Načrt biovarnosti

4

NAČRT BIOVARNOSTI

Osnovni podatki

- **Odgovorna oseba:**
- **Naslov:**
- **Kontaktne podatki:**
- **KMG-MID:**
- **Datum:**
- **Načrt izdelal:**

5

Opis obrata in tehnologije reje

- **Vrsta reje – glede na podatke v registru**
- **Način reje**

■ **Pravilnik o biovarnosti ter izvajanju biovarnostnih ukrepov iz uredbe (EU) o prenosljivih boleznih živali**

Uradni list RS, št. [49/24](#)

ID: PRAVI3907

EVA: 2019-2330-0109

SOP: 2024-01-1667

Sprejeto: 11. 6. 2024

Objavljeno: 14. 6. 2024

Veljavno od: 29. 6. 2024

Se uporablja od: 29. 6. 2024

Vrsta akta: Pravilnik

Nosilni organ: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

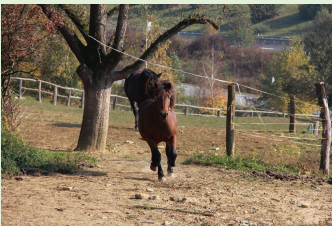
Organ sprejetja: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

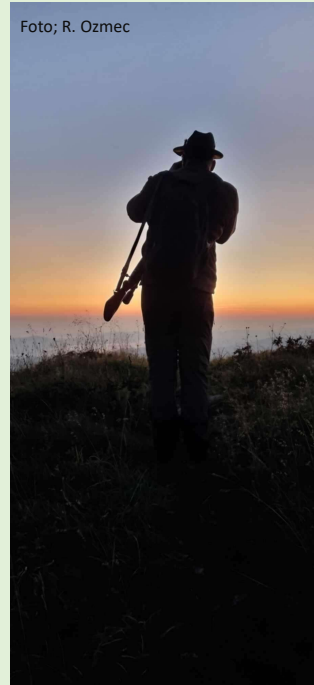
6

- Izvajalec dejavnosti oziroma skrbnik živali je lovec

- V obratu se redijo tudi druge živalske vrste

Foto; R. Ozmec

7

• Tehnologija reje:

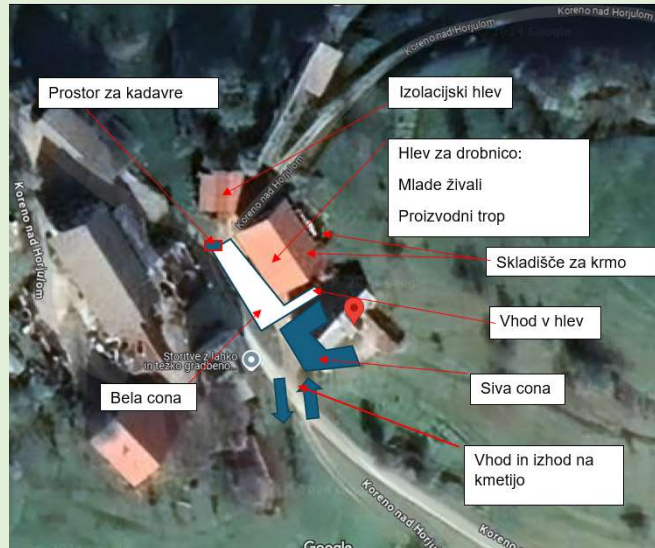
- Plemenske svinje
- Pitanje prašičev
- Reja krav molznic
- Reja krav dojilj
- Pitanje govedi
- Reja drobnice

8

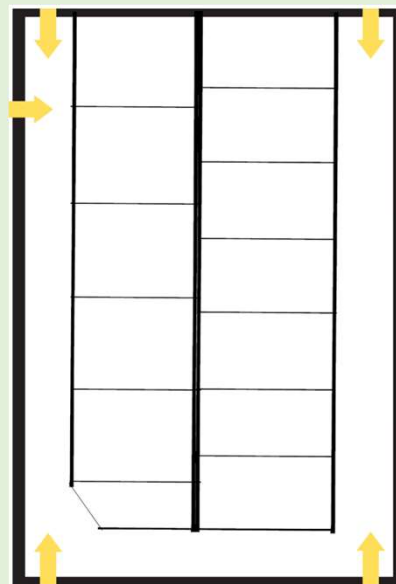
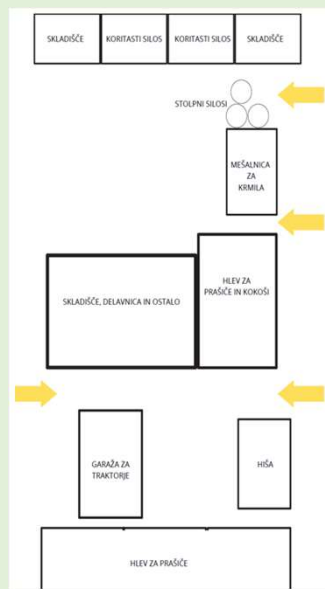
Načrt obrata z vrisanimi vhodi in izhodi z obrata (skica obrata in razporeditev živali):

Skica objektov za rejo živali, skladiščnih prostorov, prostorov za shranjevanje kadavrov, izolacijski hlev. Vrisane poti za dostop do posameznih objektov in kontrolne točke.

9

Načrt obrata in objekta za rejo prašičev:

10

1. Pogoji nastanitvenih prostorov za živali in pripadajočih stranskih prostorov

11

Objekti so v dobrem splošnem gradbenem stanju.

- Nepoškodovana oprema oz. objekti za živali
- Materiali ne smejo biti škodljivi za živali
- Vzdrževani prostori
- Redna popravila poškodovanih sten in tal
- Materiali odporni in primerni za čiščenje in razkuževanje
- Urejena okolica nastanitvenih prostorov za živali

12

Vhodi in izhodi so zavarovani pred vstopom nepooblaščenih oseb ali živali v objekte ali vozil v obrat

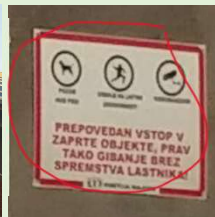
- Ograjeni objekti
- Zaščitene okna in odprtine na objektih (specifika tehnologije reje)
- Vhodi in izhodi v/iz objektov opremljeni z zapiralom
- Table na vhodu na dvorišče in/ali na vhodi v hlev

Dostop prepovedan

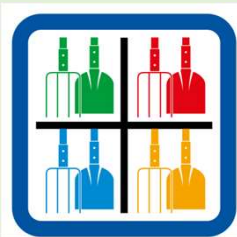
Zaklenite vrata

13

Odstranjevanje gnoja

- Odprtine za odstranjevanje gnoja morajo biti v času, ko niso v uporabi zaščitene oziroma zaprte (pehala)

Ne uporabljate iste opreme v večjih objektih

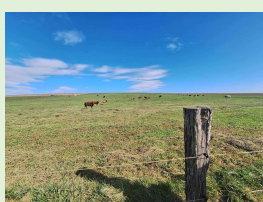
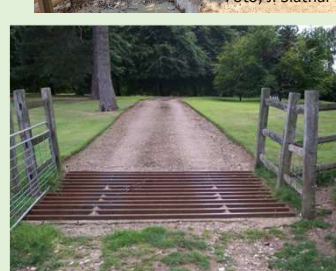
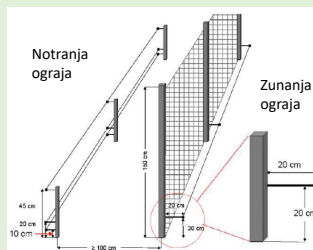
Prepoved domačih ljubljencev

14

Izpust/reja na prostem zagotovljena ograja

- Pri izpustu/ reji na prostem zagotovljena ograja
- Pri izpustu/reji na prostem za prašiče zagotoviti dvojno ograjo
- Vstop samo skozi načrtovane vhode in izhode
- Zavarovani vhodi in izhodi

15

Vodi se evidenca reje prašičev v izpustu/obori;

Priloga 4: Vodenje dnevnika prašičev v izpustu/obori

Datum	Čas izpusta	Trajanje izpusta	Oznaka kotca/boksov	Število prašičev v skupini

16

Živali se redijo tako, da ne prihajajo v stik z divjimi živalmi in drugimi živali, ki se nahajajo izven obrata, vključno z uplenjenimi ali poginulimi divjimi živalmi, njihovim mesom ali živalskimi stranskimi proizvodi.

- Živali ne smejo prihajati v stik s katerikoli deli gojenih ali divjih živali izven obrata, vključno z uplenjenimi ali poginulimi divjimi živalmi, njihovim mesom ali živalskimi stranskimi proizvodi, saj lahko predstavljajo **vir okužbe**.

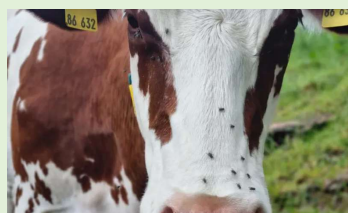
Preprečite stik domačih in divjih živali

Prepoved domačih ljubljencev

Mrtve živali takoj premaknite na primerno mesto za kadavre

17

Prostori za živali in pripadajoči stranski prostori ter naprave in oprema so takšni, da omogočajo redno in ustrezno čiščenje ter razkuževanje in zatiranje škodljivcev

- Strop, stene in tla morajo biti primerni za čiščenje in razkuževanje (pralne površine)
- Talne površine morajo omogočati mehanično čiščenje in obdelavo z različnimi razkužili
- Naprave in oprema iz materialov, ki se dajo čistiti, odporni na razkužila

Orodje za čiščenje

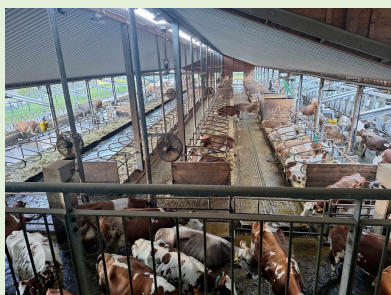

Molzna oprema začasno čiščenje

18

Zadostna osvetlitev – vse pogoje zaščite živali izpolnjujem po zahtevah pogojenosti

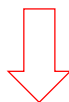
- V vsakem trenutku je mogoče v vsakem delu prostora videti žival, ritem dihanja živali, barvo kože ali poškodbe kože
- Minimalna osvetlitev **40 lux najmanj 8 ur/dan (prašiči)**
- Minimalna osvetlitev **80 lux najmanj 8 ur/dan (teleta)**
- V teku dneva je osvetlitev **lahko naravna**, če izpolnjeni predpisani pogoji
- V teku noči z umetno svetlobo omogočen pregled posamezne živali in vsak del nastanitvenih prostorov živali

19

Dodatna priporočila

- Zagotavljanje **ločenih prostorov** oziroma obratov za **posamezne vrste živali**: v istem prostoru naj bodo le živali ene vrste, torej poseben prostor za perutnino, za govedo, za drobnico, konje, prašiče.

S tem je **tveganje za vnos in širjenje bolezni nižje**, saj ob pojavu bolezni rokovanje z drugimi vrstami živali (nedovzetnimi) ne vpliva na izvajanje ukrepov in ne veča možnosti za prenos bolezni znotraj reje in v druge reje.

20